

REFERAT |KRS| Helse- og sosialstyret (2011-2015) d. 20-01-2015

Mødedato Tirsdag d. 20. januar 2015 kl. 14:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 16.12.14.....	3
Oppfølging av revisjonsrapport Jegersberg gård rehabiliterings- og kompetansesenter.....	5

Punkt 1/15: Godkjenning av protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 16.12.14

Bilag

Protokoll Helse- og sosialstyret 16.12.2014

Dato 12. januar 2015
Saksnr.: 201500014-1
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
20.01.2015

Godkjenning av protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 16.12.14

Forslag til vedtak

Helse- og sosialstyret godkjenner protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 16.12.14.

Wenche P. Dehli
Helse- og sosialdirektør

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll helse- og sosialstyrets møte 16.12.14

Punkt 2/15: Oppfølging av revisjonsrapport Jegersberg gård rehabiliterings- og kompetansesenter

Bilag

Vedtak BYSTYR, 18022015, Sak 21/15, Oppfølging av revisjonsrapport Jegersberg gård rehabiliterings- og kompetansesenter

070115 Statusrapport Jegersberg ga°rd.pdf

Dato 13. januar 2015
Saksnr.: 201406862-11
Saksbehandler Inger Ingebretsen

Saksgang
Helse- og sosialstyret
Bystyret

Møtedato
20.01.2015
18.02.2015

Oppfølging av revisjonsrapport Jegersberg gård rehabiliterings- og kompetansesenter

Sammendrag

Orienteringssak vedrørende vedtak knyttet til revisjonsrapport og igangsetting av byggetrinn 2. Saksfremstillingen belyser de ulike momenter som er etterspurt i revisjonens rapport.

Konklusjonen i revisjonsrapporten viser utfordringer knyttet til at politikerne har opplevd uklarheter om følgende momenter:

- For optimistiske prognoser for antall beboere på senteret
- Målgruppen
- Hvilken dimensjonering som er senterets «kritiske masse»
- Investeringskostnader som vil påløpe i prosessen frem til senteret er ferdig utbygget

Forslag til vedtak

[Bystyret tar saken til orientering og byggetrinn 2 ved Jegersberg gård iverksettes](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Inger Ingebretsen
Virksomhetsleder oppfølgingstjenester

Vedlegg:
Intern statusrapport

Bakgrunn for saken

Bystyret vedtok i budsjettmøte 18. desember 2013 følgende:

- *Beslutningen vedrørende byggetrinn 2 på Jegersberg gård utsettes inntil 1. byggetrinn er evaluert. Evalueringen foretas av kommunerevisjonen. (33/20)*

Kommunerevisjonens evalueringsrapport ble lagt frem for Kontrollutvalget 25.09.14. Det ble fattet følgende vedtak:

- *Kontrollutvalget tar revisjonens rapport vedr «Rehabiliterings- og kompetansesenteret Jegersberg gård» til orientering.*

Rapporten ble lagt frem for Helse- og sosialstyre i møte 23. september 2014, med følgende innstilling til Bystyret:

1. *Bystyret tar rapporten «Jegerberg gård – evaluering av første driftsfase samt politikernes beslutningsgrunnlag ifm prosjektets oppstart» til etterretning.*
2. *Bystyret ber administrasjonen fremme en sak til politisk behandling som klargjør de momentene revisjonen påpeker i sin konklusjon pkt. 7-4.*

Bystyret behandlet saken i møte 29. oktober 2014, hvor Helse- og sosialstyrets innstilling ble enstemmig vedtatt. I tillegg ble det vedtatt følgende:

- *Det vurderes om en bør utvide nedslagsfeltet for rekruttering av beboerne på Jegersberg gård.*

Innledning

I denne saksfremstillingen vil administrasjonen søke å redegjøre for de momenter som revisjonsrapporten av september 2014 påpeker særskilt:

- For optimistiske prognoser for antall beboere på senteret
- Målgruppen for Jegersberg gård
- Hvilken dimensjonering som er senterets «kritiske masse»
- Investeringskostnader som vil påløpe i prosessen frem til senteret er ferdig utbygget

Jegersberg gård er en modellutvikling som gjennomføres i samarbeid med Sørlandet Sykehus SSHF, UiA, næringsliv og organisasjoner. Jegersberg gård Rehabiliterings- og kompetansesenter ble etablert i mai 2013. Senterets overordnede målsetting er å tilby et langsiktig og helhetlig medikamentfritt rehabiliteringstilbud. Felleskap og kvalifisering for et ordinært liv i samfunnet er hovedmålsettingen. Brukerne tilbys individuelle rehabiliteringsopplegg som sikrer opphold ved Jegersberg gård i minimum 3 år, eller så lang tid den enkelte trenger for å oppnå målsettingen. Brukerkompetanse er sentralt i mentorordningen og gjennom det deltakende fellesskap ved senteret.

Jegersberg gård er et interkommunalt samarbeid mellom knutepunkt sør kommunene, hvor Kristiansand kommune er vertskommune. I første driftsfase er det kommunene Søgne, Songdalen Vennesla og Lillesand som har inngått samarbeidsavtale. Det har som følge av

utsettelse av byggetrinn 2 og ulike medieoppslag, oppstått en usikkerhet rundt senterets videre eksistens for beboerne, aktuelle nye beboere, samarbeidspartnere og andre involverte. Det er derfor viktig at fremtiden for senteret blir avklart. Forutsigbarhet er av stor betydning for å utvikle modellen.

Alle plassene på Jegersberg gård er nå i bruk. Dette innebærer at 8 beboere er i gang med sin rehabilitering. Inntaksteamet har nå personer på venteliste for inntak. For fortsatt rekruttering, informasjon om senteret, samarbeid med ulike aktører og videreutvikling er det viktig at fremdriften for byggetrinn 2 blir avklart. Senteret har høye målsettinger, og målet om 60% rusfrihet 3 år etter avsluttet rehabilitering står ved lag. Med så høye ambisjoner, må tilbudet på senteret stå i forhold til målet. Av de beboerne som har flyttet inn på gården, har alle klart sitt mål om rusfrihet.

Rehabiliterings- og kompetansesenteret har vært gjennom ulike faser, fra forprosjekt og prosjekt, til oppstart og drift. Et helt nytt konsept som dette senteret er, vil være utfordrende å lage et komplett bilde av før det har vært i drift en stund. Da skissen til modellen for senteret ble utarbeidet i 2009, var det ikke klart hvor senteret fysisk skulle etableres. Det var heller ikke mulig å forutse tidsperspektivet i forhold til bosetting og oppbygging av mentorstammen. Det er brukt lengre tid på dette en tenkt, men ser i ettertid at dette har vært nødvendig for å sikre kvaliteten i inntak og oppfølging av beboerne. Denne sikrer et godt grunnlag for arbeidet i fase 2.

Revisjon av første driftsfase

I det følgende vil det først bli sett på de funnene som revisjonsrapporten har beskrevet. Konklusjon i rapporten pkt 7-4 er at driftsmessig er Jegersberg gård kommet dit man kunne forvente etter et års drift. I tillegg trekkes det frem at engasjement, samarbeid og samhandlingsreformen er viktige premisser for denne type senter.

Konklusjonen viser utfordringer knyttet til at politikerne har opplevd uklarheter om følgende momenter:

- For optimistiske prognoser for antall beboere på senteret
- Målgruppen
- Hvilken dimensjonering som er senterets «kritiske masse»
- Investeringskostnader som vil påløpe i prosessen frem til senteret er ferdig utbygget

Revisjonens anbefaling:

«For å få bekreftet en solid politisk forankring i forbindelse med byggetrinn 2 og byggetrinn 3, anbefaler revisjonen at administrasjonen legger frem en sak om rusprosjektet på Jegersberg gård til politisk behandling, hvor overnevnte forhold gjennomgås og hvor det gjøres rede for plan for de videre byggetrinn.»

Det synes ikke å være unaturlig at overnevnte skal ses i sammenheng med kommunens eget arbeid med å evaluere først driftsår på Jegersberg gård.

På bakgrunn av bystyrets vedtak, vil administrasjonen i denne saksfremstillingen klargjøre plan for byggetrinn 2. Administrasjonen vil komme tilbake med ny sak vedrørende byggetrinn 3 når byggetrinn 2 er ferdigstilt og evaluert. Videre vil utfordringene som er skissert i konklusjonen i revisjonsrapporten bli særlig ivaretatt.

Det er ikke gjennomført en fullstendig evaluering av første driftsår, men det er utarbeidet en statusrapport som ligger vedlagt. Evalueringen gjennomføres i løpet av 2015 i forbindelse med fulltallighet i byggetrinn 1. Denne vil vurdere målsettinger og virkningsfulle elementer i konseptet. Momentene som revisjonen har påpekt vil også bli hensyntatt.

Økonomi

I revisjonsrapporten fremkommer det at det er oppstått en del uklarhet om ansvarsforhold når det gjelder de økonomiske rammene rundt Jegersberg gård. I det følgende vil det derfor bli redegjort kort for ansvarsforhold når det gjelder investering og drift.

Investering

Byggetrinn 1

I juni 2011 vedtok bystyret at Kristiansand kommune skulle kjøpe Jegersberg gård. Det ble vedtatt at gården skulle benyttes til Rehabiliterings- og kompetansesenter. Kristiansand Eiendom står ansvarlig for investering knyttet til kjøp, ombygging og etablering av 8 boenheter. Viser for øvrig til revisjonens rapport hvor investeringskostnadene er omtalt.

Byggetrinn 2

Kristiansand boligselskap er ansvarlig for bygg og investeringer for videre fremdrift. I byggetrinn 2 er det planlagt 18 nye boenheter, aktivitetsareal og et stort kjøkken. Totalkostnadene for dette er kr 30 mill som er innarbeidet i handlingsplanen for 2015. Det er foretatt nødvendig regulering av området, og byggingen kan iverksettes umiddelbart.

Byggetrinn 3

Byggetrinn 3 vil foregå over flere år. I full drift kan modellen håndtere opp mot 100 beboere. En forsvarlig progresjon vil være om lag 10 nye beboere årlig. Det er ikke tatt endelig stilling til hvilke type boenheter som senteret da vil ha behov for. Dette avhenger av beboergruppe, utvikling av senteret mm. Administrasjonen vil innarbeide dette i kommende handlingsprogram.

Drift – tjenesten

Driftskonseptet for Jegersberg gård ble vedtatt i formannskapet 22.08.12. Det er helse- og sosialsektoren som har ansvar for driften av Jegersberg gård. Det er pr i dag 5 lønnede stillinger på senteret. 2 av disse er ansatt med mentorkompetanse/egenerfaring. Stillingene er lønnet av midler fra staten, med kr. 3,25 millioner årlig. Dette er midler som det må søkes på årlig. Det er ikke planlagt flere stillinger til drift av de nye boenhetene. Samarbeidskommunene betaler kr. 0,6 mill pr. år jmfør samarbeidsavtalen. I tillegg betales kr. 250,- pr døgn fra oppholdskommunene for hver enkelt beboer. Dette utgjør årlig kr. 91.250,- pr plass, dvs kr. 0,73 mill for beboerne i byggetrinn 1.

Beboerne betaler selv egenandel for oppholdet (i tillegg til husleie) på kr.5600,- pr måned. Dette dekker kost og aktiviteter.

Inntekter på næring var i 2014 på ca.kr. 0,57 mill. Dette er inntekter fra stalldrift, hundedagis og servicetjenester. Det er stipulert inntekter knyttet til næringsvirksomhet på kr. 1,2 mill i 2015.

Kristiansand kommunes finansiering til drift av senteret var på ca kr. 0,5 million i 2014.

Regnskap/budsjett 2012-2015

	2012 – regnskap	2013 – regnskap	2014 - regnskap	2015 - budsjett
Andel Kristiansand kommune	480 000	480 000	500 000	480 000
Rusmidler kap. 076361	1 155 000	2 025 000	3 250 000	3 250 000
Betaling fra samarbeidskommuner		600 000	600 000	600 000
Husleieinntekter fra beboere		165 000	267 000	480 000
Inntekt døgnbetaling		240 000	544 000	730 000
Inntekter næring		347 000	570 000	1 200 000
Totalt	1 635 000	3 857 000	5 731 000	6 740 000
Lønnsutgifter	1 115 000	2 720 000	2 940 000	3 015 000
Driftsutgifter	643 000	1 313 000	1 516 000	2 800 000
Totalt resultat	-123 000	-176 000	1 276 000	925 000

Driftsmidler når byggetrinn 2 er ferdig, vil ikke innebære økte kommunale utgifter, da det grunnet mentorordningen ikke er planlagt med flere miljøfaglige ansatte. Egenandel fra oppholdskommuner, brukerbetaling og næringsvirksomhet vil dekke de økte totale utgifter på senteret.

Finansiering av byggetrinn 2

Husbanken har vært og er en viktig samarbeidspart for Jegersberg gård. 1.byggetrinn ble finansiert med tilskudd på 40%, som er det maksimale tilskuddet Husbanken gir. Se ellers redegjørelse for finansiering av Jegersberg gård i revisjonens rapport pkt.5.

For videre utbygging har Husbanken tilskuddsmidler og lån som kan søkes for å dekke utgiftene til investeringene som er planlagt. Det kan gis inntil 40% i tilskudd til boligdelen og inntil 20% til aktivitetsarealene.

Drift/vedlikehold/bygg

Drift og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse gjøres i samarbeid mellom Kristiansand eiendom og Helse- og sosialsektoren. Alle beboerne har husleiekontrakter og betaler selv husleie på Jegersberg gård. Dette utgjør årlig kr. 560 000,-. Disse midlene dekker løpende vedlikehold og noe oppgradering av gården.

Målgruppe og inntak

Byggetrinn 1

Målgruppe

I første driftsår var det en målsetning at det skulle flytte inn 8 beboere på gården. I denne fasen har det vært svært viktig å sikre at de som bor på senteret er motivert for denne type rehabilitering. Med få plasser i et tett bo- og arbeidsfellesskap, vil hver enkelt beboers innstilling, motivasjon og innsats være avgjørende for at gruppen skal fungere. Målet er å bygge opp senteret etter de virkningsfulle elementer som er påvist bærende for denne type senter; kontinuitet, tid, fellesskap, kvalifisering og mentorordning. Det har vært avgjørende å sikre at de som får plass første året, vil være i stand til å ta på seg rollen som mentor, slik at det er tilstrekkelig mentorer til beboerne som flytter inn i driftsfase 2. En mentor er en som selv har erfaring som rusmiddelavhengig, og som gjennom egne erfaringer kan være en støttespiller for nye beboere.

For å sikre trygghet og fellesskap, har det vært nødvendig med en gradvis innflytting. Dette gjør at nye beboere treffer en gruppe beboere som har etablert seg i fellesskap, og som står klare til å ta inn nye i fellesskapet.

I oppstartsfasen har man måtte ta hensyn til at det er gårdsdrift på Jegersberg. Dette har resultert i at andre kriterier enn ordinære inntakskriterier måtte vektlegges. Beboerne må ha helse til å kunne ta del i gårdsdriften. Dette har vært viktig i det første driftsåret da det er få mennesker å fordele arbeidet på. I de neste byggetrinn vil dette ikke være så viktig, ut fra at det da er flere beboere å fordele oppgavene på.

I rapporten er «kritisk masse» beskrevet i punkt 6.2.3. Med «kritisk masse» menes det antall beboere som er nødvendig for at potensialet i konseptet skal kunne realiseres. Administrasjonen anser det ikke som mulig å gi et bærekraftig tilbud til kun 8 personer. For at fellesskapet, mentorordningen, kompetanse- og næringsutvikling skal fungere, forutsettes flere beboere over tid. Byggetrinn 2 og 3 er derfor en forutsetning for senterets videre eksistens.

Inntak

Det foregår informasjon, avklaring, motivasjonsarbeid og rekruttering på en rekke arenaer, være seg på spesialisthelsetjenesten, i brukerorganisasjonen A-LARM, Kirkens bymisjon, private omsorgsinstitusjoner og behandlingssentre og i kommunene. Selve inntaket til senteret skjer gjennom et interkommunalt inntaksteam som består av ruskonsulenter fra alle samarbeidskommunene.

Beskrivelse av fase 2

Målgruppe og inntak

Senteret er nå etablert, og de første beboerne er klar til å påta seg mentorrollen. Det betyr at det ligger til rette for byggetrinn 2, som innebærer 18 nye boenheter. Ferdigstilling av byggetrinn 2 innebærer 26 beboere. I denne fasen vil målgruppen være i tråd med det som beskrives i prosjektrapporten fra 2009/2010. Dvs. at det ikke lenger er nødvendig at alle som rekrutteres er potensielle mentorer.

Målgruppa til Jegersberg gård er personer over 18 år med narkotikaavhengighet som har behov for et langvarig rehabiliterings- og kvalifiseringstilbud. Det er ikke satt noe øvre aldersgrense, men de yngste skal prioriteres, jfr Prosjektrapport 2009/2010. Senteret er medikamentfritt og det innebærer at brukere av legemiddelassistert behandling (LAR) ikke er i målgruppen. For øvrig er de spesielle rekrutteringshensyn (helseforhold og mentorpotensialitet) som er beskrevet i trinn 1 ikke lenger avgjørende i forhold til fremtidige inntak.

Inntaket vil etter byggetrinn 2 kunne skje gradvis raskere, da en etablert grunnstamme av beboere har bedre forutsetninger for å ta i mot nye på en trygg og god måte.

Nedslagsfelt for rekruttering

De deltakende kommunene i Knutepunktet er enige om at man fremover kan øke nedslagsfelt for rekruttering. Det er etterspurt fra andre kommuner i og utenfor Agderfylkene. Her er det utarbeidet en informasjonsstrategi som skal sikre rekruttering fra nedslagsfeltet til helseforetaket med muligheter til utvidelse.

Det vil bli tatt kontakt med de to kommunene i Knutepunktet som ikke er med (Birkenes og Iveland), og invitere disse på nytt om å være med i samarbeidet. Det er foreløpig ikke aktuelt å utvide samarbeidsavtalen utover Knutepunkt Sørlandet, men andre kommuner kan kjøpe plasser på senteret til stykkpris. Samarbeidskommunene har fortsatt prioritet for plasser, jmfør samarbeidsavtalen pkt. 1.3.

Kvalifisering av beboerne

Kvalifisering er et element som er avgjørende i rehabiliteringsløpet. Dette omhandler både utdanning, arbeid og hverdagsliv. Kvalifiseringsløpet til beboerne på Jegersberg gård går i faser. I starten av et rehabiliteringsløp jobber man i gårdsdriften. Beboerne har fulle arbeidsdager og det er fokus på rutiner, samt å sikre at arbeidet utføres som planlagt. Ved å jobbe på Jegersberg gård, får man stor variasjon i arbeidsoppgaver og den enkelte utfører arbeid ut i fra sitt potensiale.

Det første året man bor på Jegersberg gård er man i en tidlig fase av sitt nye rusfrie liv. Det er mye man skal rehabilitere: være en aktiv deltaker i samfunnet, fysisk og psykisk helse, ernæring, mestring av en rusfri hverdag. I tillegg trenges gjerne trening i kommunikasjon, øke evnen til å bygge nettverk, og å stå i relasjoner. Det å være i arbeid og deltaker i et arbeidslag er et viktig element i rehabiliteringen. Treningen på å leve et rusfritt liv som arbeidstaker og en del av et arbeidslag, gir identitet og selvtillit. Fellesskapet og arbeidet på gården gir tilhørighet til gården, til nærmiljøet og bygger opp om en rusfri identitet.

Gjennom samhandling i både jobb og fritid lærer beboerne kollektiv problemløsning, både til beste for kollektivet og dem selv.

Dagens arbeidsaktiviteter på Jegersberg gård består nå av stalldrift, «hundedagis» og servicetjenester til private og offentlige kunder.

Kvalitet skal være grunnelement for senteret. Det har vært lagt ned en stor innsats for å sikre at gården fremstår som velstelt. Hesteholdet og jobben som gjøres på gården bærer preg av kvalitet. I september 2014 kom det uanmeldt tilsyn fra Mattilsynet. Gården fikk da mange lovord om driften, og tilsynet avdekket ingen forhold som gav grunnlag for merknader. Dette er et eksempel på at senteret har satt kvalitet i system. I fase 2 vil senteret bygges videre med grunnleggende vekt på kvalitet i alt som omhandler senteret. Beboere, ansatte, naboer, turgåere, kommunen og alle samarbeidspartnere skal ha stolthet over senteret, området rundt og alt som foregår på gården.

De første beboerne som flyttet inn på gården, vil i løpet av året kunne være aktuelle for utdanning og arbeidsliv. Dette innebærer et tett samarbeid med NAV, utdanningsinstitusjoner og næringslivet.

Utfordringsbilde

I Jegersberg gård sitt konsept er det en forutsetning av senteret bygges videre ved hjelp av beboerne selv, hvor de fungerer som mentorer for nye som flytter inn. Det er ikke planlagt nye ansatte på senteret. Dette forutsetter at beboerne etter hvert blir klar til å påta seg mentoransvaret, et større ansvar for driften av gården og senteret. Det har vært et viktig fokusområde i byggetrinn 1 at beboerne som fikk plass var potensielle mentorer. De første som flyttet inn på gården påtar seg stadig større oppgaver, og vil kunne fungere som mentorer for beboere som flytter inn når byggetrinn 2 er etablert.

Det vil ikke være mulig at 18 nye flytter inn på en gang, ut fra at de skal få mulighet for tilpasning i fellesskapet, tilnærming til kvalifisering og sin egen rehabilitering. Innflytningen må derfor skje gradvis, men med mål om fullt belegg innen utgangen av 2016. De leilighetene

som ikke er tatt i bruk av senteret, vil kunne tilbys studenter for å sikre leieinntekter. Effekten vil da også være at studentene inngår i senterets felleskap.

Dersom byggetrinn 2 utsettes eller ikke blir iverksatt, vil dette medføre at senteret ikke vil fungere etter intensjonen. Det er en forutsetning for alle de virkningsfulle elementer at senteret bygges videre ut. Med kun 8 beboere, vil stabiliteten i fellesskapet forvitte og det vil etter hvert være et begrenset antall mentorer til å ivareta nye beboere. Det vil ikke være mulig å gjennomføre planlagt produkt- og næringsutvikling med kun 8 beboere. Med den daglige driften av gården, individuell tilpasset kvalifisering og rehabiliteringsløpet totalt, vil det ikke være tid og mulighet til å utvide næringskonsept. Dette innebærer at dersom byggetrinn 2 ikke blir realisert, vil ikke Jegersberg gård rehabiliterings- og kompetansesenter kunne oppfylle intensjonene med konseptet.

Følgforskning

Det er planlagt følgforskning, men det har ikke vært mulig å igangsette dette før alle beboerne i byggetrinn 1 er på plass. Det er opprettet samarbeid med UIA, og forskningen vil bli igangsatt i løpet av våren 2015.